

Landstingsstyrelsen

Val av vårdcentral över länsgränserna inom sydöstra sjukvårdsregionen

Bakgrund

Från och med 2014-03-01 bör invånare i sydöstra sjukvårdsregionen, med några undantag, fritt kunna välja vårdcentral i hela sjukvårdsregionen.

Landstingen i Östergötland och Jönköpings län har tidigare haft ett avtal om val av vårdcentral över länsgränsen. Landstinget i Jönköpings län sade upp avtalet i samband med införandet av vårdval 2010.

Invånarnas önskemål att kunna välja vårdcentral över länsgränserna har ökat de senaste åren. Önskemålen är vanligast i gränsområdena.

De tre landstingen har identifierat vilka justeringar och begränsningar som behövs för att vårdval inom sjukvårdsregionen ska fungera, utan att allvarliga problem uppstår.

Uppföljning och analys

Skillnader i vårdcentralernas uppdrag

Vårdcentralernas uppdrag i Östergötland, Kalmar och Jönköpings län är snarlika men inte identiska.

I Östergötland och Kalmar län ingår exempelvis inte rehabilitering hos sjukgymnast och arbetsterapeut, medan detta ingår i uppdraget i Jönköpings län. I Östergötland ingår barnhälsovård (utöver läkarinsats) i vårdcentralernas uppdrag, men inte i Kalmar och Jönköpings län.

Invånare som väljer en vårdcentral över länsgränsen måste informeras om att utbudet på vårdcentralerna till vissa delar skiljer sig åt mellan landstingen, och att det är utbudet i landstinget där den valda vårdcentralen ligger som gäller.

För vård som inte finns på den valda vårdcentralen måste invånaren vända sig till sitt hemlandsting.

Hemsjukvård

Från och med 1 januari 2014 har alla tre landstingen växlat hemsjukvården till kommunerna. Vad som definieras som hemsjukvård är i stort sett detsamma i de tre landstingen.

För hemsjukvårdspatienter är samarbetet mellan framför allt kommunalt anställda sjuksköterskor och landstingsanställda läkare av avgörande betydelse. Fritt val av vårdcentral inom sjukvårdsregionen kan medföra att läkare och hemsjukvårdspersonal, som förutsätts ha ett nära och kontinuerligt samarbete, befinner sig geografiskt långt ifrån varandra. Det finns en uppenbar risk att hembesök, avtal med respektive kommun med mera blir praktiskt svår att genomföra.

Landstingens bedömning är därför att patienter med behov av hemsjukvård bör undantas från möjligheten att välja vårdcentral över länsgränsen.

Sjukresor

I Östergötlands län pågår en översyn av villkoren för sjukresor. Nya regler beräknas träda i kraft 2014-07-01. Till dess bör principen för sjukresor vara att hemlandstingets regler gäller även för patienter som valt vårdcentral i ett annat län.

Specialistsjukvård

Remisser till specialistsjukvård hanteras på samma sätt oavsett i vilket landsting patienten är folkbokförd. Det innebär att vårdcentralerna i första hand riktar remisser till sjukhus och annan specialistsjukvård i det landsting patienten är listad. Det är viktigt att patienter som är folkbokförda i annat landsting informeras om valfriheten inom sydöstra sjukvårdsregionen.

Registrering av invånarnas val

Invånare som vill välja en vårdcentral i ett annat län ska vända sig till vårdvalskansliet i det landsting där vårdcentralen ligger. Vårdvalskansliet registrerar valet och informerar det andra landstinget. Invånarens val måste registreras i båda landstingens system.

Ersättning

Vårdcentralerna kommer på sikt att få ersättning på samma villkor som om patienten var folkbokförd inom det egna landstinget. Som en övergångslösning regleras ersättningen mellan landstingen genom att hemlandstinget betalar för utomlänbesök enligt riksavtalet.

Den statliga ersättningen för läkemedelskostnader följer patientens personnummer och kommer alltså att tillfalla patientens hemlandsting. Varje landsting beslutar om ersättningen ska betalas ut till respektive vårdcentral eller inte.

För att undvika feldebiteringar behövs kontinuerlig rapportering mellan de tre landstingen, samt avstämningar varje halvår.

Skillnader i regler

Förutom de skillnader i uppdrag som nämnts ovan finns även skillnader ibland annat reglerna för hjälpmedel och vårdcentralernas sjukdomsförebyggande arbete. Generellt gäller att reglerna i det landsting där vårdcentralen ligger gäller, oavsett i vilket län invånaren är folkbokförd. Undantag från detta är sjukresor (se ovan).

Ny patientlag

Under 2014 bör möjligheterna att välja vårdcentral i hela sydöstra sjukvårdsregionen ytterligare förbättras som en förberedelse för en ny patientlag som beräknas träda i kraft 2015.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att erbjuda invånare folkbokförda i Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län att från och med 2014-03-01 fritt välja vårdcentral inom sydöstra sjukvårdsregionen med hänsyn till det som anges ovan.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Planeringsdelegationen §§ 12-33

Tid: 2014-02-11, kl 09:00-12:30

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 25 *Val av vårdcentral över länsgränserna inom sydöstra*
Dnr *sjukvårdsregionen*
LJ2014 Föreligger förslag om att erbjuda invånare inom sydöstra
/89 sjukvårdsregionen fritt välja vårdcentral.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att erbjuda invånare folkbokförda i Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län att från och med 2014-03-01 fritt välja vårdcentral inom sydöstra sjukvårdsregionen med hänsyn till det som anges ovan.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg
Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist